

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Kapitel 8, predikan av Micael Nilsson, hållen i Korskyrkan söndagen den 5 maj 2013.

Textläsning: Matt 8

Vi ska nu försöka följa Jesus genom ett dramatiskt bibelkapitel. Det inleds med att han gick ner från berget, nämligen från det berg där han just hållit sin fantastiska bergspredikan. Så här kan man säga det: I sin predikan från berget undervisar Jesus om Guds rike. Nedanför berget demonstrerar han Guds rike i handling.

Det där begreppet, "Guds rike", eller "Himmelriket" är ett av de stora begreppen i Jesu undervisning. I en av påsktexterna säger han, Joh 18:36: "Mitt rike hör inte till denna världen. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag."

Vad är då Guds rike? Guds rike är vårt hopp. Guds rike är revolution i den här världen, men också hoppet om någonting mer än den här världen. Guds rike är den maktsfär där Gud regerar. Jesus lär oss att be: "Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske..." Alltså är Guds rike den plats där Guds vilja sker. Om Guds vilja sker i ditt hjärta är Guds rike inom dig. Om Guds vilja sker i en gemenskap, är den gemenskapen en del av Guds rike. Och en dag ska Guds rike komma, i sin fullhet. Då ska världen upprättas. Då ska Himlen landa på jorden.

Så här läser vi i Jes 35:5-6 om hur det ska vara när Guds rike kommer: "Då skall de blindas ögon öppnas och de dövas öron höra. Då skall den lame hoppa som en hjort och den stumme brista ut i jubel."

Guds rike är alltings upprättelse. Guds rike är vårt framtidshopp. Men Jesus säger också i Matt 12:28: "... om det är med Guds ande jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er." Så Guds rike är inte "bara" ett framtidshopp. Guds rike bryter in i vår värld på många sätt, som en försmak av en annan värld. När ett under sker kan Jesus därför säga att Guds rike når oss.

Därför... en gång till: I sin predikan från berget undervisar Jesus om Guds rike. Nedanför berget demonstrerar han Guds rike. Ord följs av handling. Detta visar också en helig rytm i en sund kristen tro. Vi måste upp på berget för att vara tillsammans med Jesus. Vi måste sitta ner, bli stilla, bedja och lyssna till Gud. Men vi måste också ner från berget där vi kan möta behoven och sätta vår tro i rörelse. Bön och arbete, arbete och bön, lyssnande och tjänst, tjänst och lyssnande, om vart annat.

Och det första behov Jesus nu möter är alltså en spetälsk man. Han kommer till Jesus, fast han inte får det. För det fanns lagar som sa att en spetälsk måste hålla en distans på åtminstone två meter till en frisk människa. Andra uppgifter säger att den spetälske fick komma som närmast ca 50 meter, om det blåste från den spetälske mot den friske. Men denne man bröt mot alla dessa föreskrifter, och gjorde det otillåtna, i sin desperation.

Hans bön är mycket märklig. "Herre, vill du så kan du göra mig ren." Det är första gången det dokumenteras att någon kallar Jesus för "herre" i Matteusevangeliet. Det är ett starkt uttryck för en jude, för ordet "herre" användes av dem istället för det heliga gudsnamnet Jahve. Att säga "herre" till Jesus var en stark bekännelse, full av innehåll.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

"Herre, vill du så kan du..." Än har vi inte fått höra att Jesus botat någon spetälsk. Och ändå betvivlar inte denne man att Jesus har makt att bota honom. Han tror att Jesus kan. Men han vet inte om Jesus vill.

Han vet att Gud har makt. Men han vet inte om Gud bryr sig om honom. Han vet att det finns en Gud, men han vet inte om Gud bryr sig om att han finns.

"Herre, vill du så kan du..."

Är det inte också ofta vår fråga när vi kommer med våra böner? Vi tror att Gud kan, men vill han? Det är en sak att tro på Guds makt, men vågar vi också tro på hans kärlek?

Det blir ytterst konkret alltihop när jag ska be för den som är sjuk. Vill Gud verkligen hela? Jag antar att det finns minst tusen saker att säga om det, men låt mig fatta mig kort. Jag försöker med en hypotes. Jag utgår från att Gud vill. Så måste jag få be. Fast jag förstår också att det inte alltid är så, för i 2 Kor 12 står det att Paulus har bätt till Gud tre gånger för ett problem, kanske en sjukdom, men att Gud då svarat att han istället vill ge Paulus något bättre. Den gången ville Gud svara: - Min nåd är dig nog. D.v.s.- Jag vill visa dig min nåd Paulus, fast på ett annat sätt än genom ett enkelt bönesvar. Var det då lönlöst att Paulus bad? Nej, aldrig, för Gud ville ju ge honom något som t.o.m. var större. Bön berikar oss alltid, även när Gud svarar på ett annat sätt än vad vi tänkte oss.

Vi kan fördjupa det ännu mer. Detta är min absoluta övertygelse: En dag ska alla sjuka bli friska. Profetian från Jesaja bok handlade ju om det. Men här, här på jorden och i denna tid, händer det att vi inte ser det undret ske, för att Gud först istället vill göra något annat i våra liv. Det bör göra oss ödmjuka och förståndiga. Men fram till det att Gud visar oss detta, måste jag få utgå från att Gud vill göra det under vi ber om.

Så sträcker Jesus ut sin hand och botar den spetälske. Fast det fick man väl inte? Man fick inte beröra en spetälsk, för den som berörde en spetälsk blev oren. Och ändå gör Jesus det. Han berör den ingen annan ville ta i. Och då står det så vackert att den spetälske blev ren. D.v.s. det står inte att Jesus blev oren. Det står att den spetälske blev ren. För när han rör vid mig, en syndare som du, så blir han inte oren av min smuts, men jag blir ren genom hans helighet.

Sist säger han att den spetälske ska gå till prästen och visa upp sig och offra det offer som Moses hade bestämt för spetälska som blivit friska. Prästen var nämligen den som skulle friskförklara den som varit sjuk. Lyssna: Det är din uppgift att be för den sjuke. Inte att friskförklara honom eller henne. Det får läkaren göra. Och om undret är verkligt så håller det att granska.

Men du... spetälska var en obotlig sjukdom. Jag tycker att det är mycket intressant att det finns en lag i 3 Mos 14 som reglerar ett tackoffer för en obotlig sjukdom. Det är som om redan detta är en profetia om Jesus. När hade någon sist kommit till prästen och bätt att få utföra det där offret? Kanske hade aldrig prästen varit med om det. Men nu skulle han få damma av den där gamla lagen och offra de där offren. Och alla som kom refererade till någon som hette Jesus. Vilket vittnesbörd det blev!

Efter detta kunde någon ha ropat: - Fienden kommer! För så var det ju. Den romerske officeren representerade förtryckarmakten Rom. Och dessutom var det så att en renlärig jude inte fick gå in i en hednings hus. Men han kommer för sin tjänares skull. Och han böjer sig för en jude, fast han är kejsarens soldat, och ber Jesus om hjälp. Han är en maktens man, men också en ödmjuk man. Dessutom ger han oss en lektion om auktoritet. Han har auktoritet för att han själv står under auktoritet. Med det säger han att han har sett att Jesus ställt sitt liv under Guds auktoritet, och att han därför har auktoritet från Gud att göra hans tjänare frisk.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Jesus förvånas av hans tro och vill följa honom hem, men officeren vill inte kräva det av Jesus. "Säg bara ett ord så blir pojken frisk." Dessa ord från en troende hedning utlöser en uppenbarelse. Jesus säger, vilket var chockerande för de judar som lyssnade, att det kommer att finnas hedningar i Himlen. Dessutom säger han att inte alla judar ska komma dit. D.v.s. du utestängs inte från Himlen, och du har heller ingen fribiljett p.g.a. varifrån du kommer. Det är din relation till Gud som avgör om du kommer till Himlen eller inte. Den dagen avgörs inte ditt öde av varifrån du kommer eller vem du är, utan av vem du tror på, Joh 14:6: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."

Och du, lyssna, för vi kan ju inte gå vidare utan att lyssna lite till till dessa ord: "Jag säger er att många skall komma från öster och väster och ligga till bords med Abraham och Isak och Jakob i himmelriket." I en enda mening säger Jesus en massa saker om Himlen. Han säger att Himlen är vila. Vi ska sitta ner där, och ligga till bords. Han säger att Himlen är bevarad identitet, för Abraham, och Isak, och Jakob finns där, och en massa andra människor jag vill möta. Han säger att Himlen är gemenskap. Och han säger att det kommer att finnas många människor där, från jordens alla hörn och kanter.

Alltså säger Jesus att Himlen är en plats du under inga omständigheter får riskera att missa.

Därefter säger Jesus: "Gå. Du trodde och det skall ske." Och i det ögonblicket, noterar Matteus, blev pojken frisk.

Denna berättelse är en särskild gåva till alla oss som lever våra liv efter Jesu himmelfärd och som därför måste leva utan hans fysiska närvaro som stöd för vår tro. För denna berättelse visar oss att hans ords närvaro är lika mäktigt som hans fysiska närvaro, och därför kan också vi få möta honom i våra egna liv, här och nu.

Efter detta sker många andra under. Det första är att Petrus svärmor blir frisk, fast hon inte ens tycks be om det. Det verkar som om Jesus bara gör ett under genom en enkel liten beröring. Och hon står upp och betjänar honom. För det är tecknet på att du också blivit andligt helad. Tecknet på en frisk tro är att den vill tjäna Jesus.

Allt det som sker den här dagen är en uppfyllelse av en 700 år gammal profetia från Jesaja bok: "Han tog vår svaghet, och han lyfte av oss våra sjukdomar." Och Jesaja fortsätter, Jes 53:5: "Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom, för att vi skulle få frid, och genom hans sår blir vi helade." D.v.s. det kostade något för Jesus att hela oss. Han betalade med sitt liv.

Efter det att Petrus svärmor, och många andra botats och befriats bryts nu alla dessa skildringar av under av en liten stund. Matt kap 8 och 9 fungerar som en illustraton av orden efter Jesu bergspredikan om att han undervisade med makt. Först kommer tre berättelser om under. Därefter följer två texter om vad det är att vara en lärjunge. Så kommer ytterligare tre texter om en massa under, två om lärjungaskap och tre till om Jesu under.

Varför? Jo, för att det så lätt blir eufori och upprymdhet och fascination när det sker under. Men undret får aldrig bli huvudsak. Det är Gud vi ska söka, inte bara hans gåvor. Alltså vill Jesus också tala med oss om vad det är att följa honom, inte för undrets utan för Guds skull.

Två män vill följa Jesus, fast på sina egna villkor. Men om du vill följa Jesus på dina egna villkor vill du ju egentligen inte alls följa honom, utan bara dig själv.

En tycker att det kostar för mycket och går sin väg.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Den andre vill först begrava sin far innan han följer Jesus. Fick han inte det? Var inte det ett försiktigt litet önskemål? Det här måste vi förstå rätt. Detta var ett talesätt i den tidens Israel. – Låt mig först begrava min far, betydde inte nödvändigtvis att hans far nyss hade dött och att mannen bara ville ordna med begravningen. Pappa var kanske stark och frisk. Kanske skulle han leva i 20 år till. Mannen säger att han gärna vill följa Jesus, fast någon annan gång då det blir ett bättre läge i livet. Det är det Jesus svarar på. Om Jesus säger: "följ mig" och du svarar "en annan gång" så svarade du faktisk "nej".

Så uppstår det en storm på Genesarets sjö. Den är våldsam. Vana sjömän tror att deras sista stund har kommit. Men i kontrast till stormen, till vågorna och till lärjungarnas rädsla läser vi om Jesus: "Men han sov."

Fast det stormade. För han hade lagt sitt liv, inte bara i en liten båt utan också i Guds händer. Tänk att Jesus kan bedöma en situation så annorlunda än vad vi gör! Så reser han sig upp och stillar stormen. Och lärjungarna undrar: "Vem kan han vara".

Den sista lilla berättelsen i detta kapitel ger svar på den frågan. Den är svår, men värd att studera, den laddade berättelsen om de två besatta utanför staden Gadara.

Den börjar med två förtryckta människor, helt i onskans grepp. Ja så intagna av ondska är de att onda andarna talar ur deras munnar: "Vad har du med oss att göra, Guds son? Har du kommit hit för att plåga oss i förtid?"

Detta är intressant. För det första besvarar de onda andarna lärjungarnas fråga: - Vem är han? De säger: "Vad har du att göra med oss Guds son?" Ondskan kan få människor att tvivla på vem Jesus är, men själva vet dessa onda andar alltför väl: Jesus är Guds son.

Dessutom frågar de: "Har du kommit hit för att plåga oss i förtid?" Ordet "förtid" är vårt hopp. D.v.s. det finns en dragen linje i historien, ett hit men inte längre, en domens och upprättelsens dag för mänskligheten, Upp 12:12: "Jubla därför, ni himlar och ni som bor i dem. Men ve över jorden och havet: djävulen har stigit ner till er, och hans raseri är stort, ty han vet att hans tid är kort."

Djävulen vet att hans tid är kort. Det är därför han andas stress. Stressen är onskans andeutgjutelse. Stressen hos den som inte vet mer än att denna tid är kort.

Jesus tillåter de onda andarna att fara in i svinen. Varför? Svin var orena djur, och borde nog inte ha funnits där. Men framförallt tillåter Jesus detta för att avslöja det onda. När dessa andar kommer in i svinen springer de utför stupet och dör. Jesus vill avslöja onskans väsen. Den jäktar och jagar, och snabbt ska det gå även om det ligger ett stup framför. Den slaktar och förgör. Detta blir en dramatisk illustration av onskans meningslöshet.

Men kvar sitter två män, som förr var bundna till gravarna, befriade och upprättade som en lika tydlig illustration av vad Gud kan och vill. Gud vill dig väl. Gud vill din frihet.

Sist av allt, kommer hela staden ut till Jesus. Vad vill de honom? Vad vill de be om? "När de såg honom, bad de honom att lämna deras område." Detta är den sämsta bön du kan be. För vad hände sedan när Jesus lämnat deras område? Hur blev det då att leva där, där onskan var välkommen men inte Guds son, och där man sörjde över svin men inte över utsatta människor?

Detta bibelkapitel handlar om hur Guds rike demonstreras. I mötet med en sjuk och oren man demonstreras Guds rike i hans upprättelse. I mötet med storm och kaos kommer Guds rike med lugn och ro. I mötet med förtryck kommer Guds rike med befrielse.

Och hela berättelsen inramas av böner. I slutet av kapitlet möter vi några människor som bad Jesus att lämna dem. I början av samma kapitel möter vi en spetälsk som ber: - Jesus, gör mig frisk, och en romersk soldat som säger: - Bara säg det! Bara säg det så sker det. Och vi kommer inte undan, för sist av allt står vi där själva, inför Jesus som säger att Guds rike är nära. Så hur vill du be just nu?